

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Guido-Instituut te ANDERLECHT

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	32052
Instelling	Sint-Guido-Instituut
Directeur	Pieter VANDERMOT
Adres	Dokter Jacobsstraat 67 - 1070 ANDERLECHT
Telefoon	02-521.60.10
Fax	02-527.12.36
E-mail	directie@sgi-anderlecht.be
Website	http://www.sintguido.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Goedele Brussel
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
Scholengemeenschap	SGKSO Sint-Gorik Brussel
Adres	Landsroemlaan 126 - 1083 GANSHOREN
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	16-09-2013, 17-09-2013, 18-09-2013, 19-09-2013, 20-09-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-09-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	17-10-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Dirk Diepers
Teamleden	Ria Coenen, Serge Saubain, Erik Van Nieuwenhuyze, William Vroonen, Martine Zaman
Deskundige(n) behorend tot de administratie	
Externe deskundige(n)	nihil, ,

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (BVR van 1/3/2007)	8
3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/016)	10
3.1.1.3 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepenveld Verzorging-voeding (leerplan 2003/011)	11
3.1.1.4 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan 2006/050) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie moderne talen en Economie-Wiskunde (leerplan 2006/051)	14
3.1.1.5 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2013/061)	16
3.1.1.6 Aardrijkskunde in tso tweede graad (leerplan 2012/019)	18
3.1.1.7 Schilderen en decoratie in bso derde graad in de studierichting Schilderwerk en decoratie (leerplan 2003/020)	19
3.1.1.8 Aardrijkskunde in tso derde graad en in aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2004/029 en 2012/023)	21
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	22
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	23
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	24
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	25
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	26
4.1 Aanvangsbegeleiding.....	26
4.2 Evaluatiepraktijk.....	27
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	30
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	32
6.1 Wat doet de school goed?.....	32
6.2 Wat kan de school verbeteren?	32
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	32
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Guido-Instituut heeft een ruim studietoelaat aanbod binnen het algemeen (aso), het technisch (tso) en het beroepssecundair (bso) onderwijs. Daarnaast organiseert het instituut hoger beroepsonderwijs Verpleegkunde en onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). De school behoort tot de inrichtende macht vzw Sint-Goedele te Brussel en de scholengemeenschap van het Katholiek Secundair Onderwijs Sint-Gorik van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In verhouding tot de Vlaamse en de Brusselse referentiewaarden kennen veel leerlingen van het Sint-Guido-Instituut een problematische studieloopbaan. Globaal heeft 69 % van hen schoolse achterstand opgelopen. Het studierendement in het vervolgonderwijs scoort eveneens zwak. Minder dan in vergelijkbare scholen schrijven afgestudeerden in aan een hogeschool of universiteit. Ook het studiesucces na het eerste academiejaar ligt aanzienlijk lager dan gemiddeld.

De school is zich bewust van haar context en investeert al jaren in de ontwikkeling van initiatieven die daarop inspelen. Zij kiest o.a. voor een krachtig talenbeleid: extra taallessen en gerichte remediëring op het vlak van taal. Een taalteam, allerlei ondersteunde initiatieven en gerichte professionalisering hebben ertoe bijgedragen dat een breed draagvlak voor het talenbeleid is gegroeid.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van een representatief staal vakken uit de basisvorming en het specifiek gedeelte. In de meeste doorgelichte vakken bereiken de leerlingen de eindtermen of de leerplandoelstellingen niet.

In de OKAN-classes krijgen de leerlingen niet alle ontwikkelingsdoelen van het vak Nederlands voor nieuwkomers aangeboden en in de eerste graad A-stroom bereiken de leerlingen de eindtermen van het algemeen vak Nederlands niet. In de beroepsvoorbereidende leerjaren Decoratie - Verzorging-voeding en Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding van dezelfde graad verloopt de leerplanrealisatie huishoudkunde onvolledig en onevenwichtig.

In de tweede graad tso bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen van het vak aardrijkskunde onvoldoende. In de studierichtingen Economie, Economie-moderne talen en Economie-wiskunde bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen voor economie niet volledig. In de richting Schilderwerk en decoratie van de derde graad bso realiseren de leerlingen niet alle leerdoelen van het vak schilderen en decoratie evenwichtig en met de vereiste diepgang.

De meeste leraren werken gedreven en zetten zich in voor de leerlingen die aan hun zorgen worden toevertrouwd. Velen voelen zich ondersteund door de goed gestructureerde vakgroepwerking. Gebrek aan uitrusting en grote lesroepen remmen de leerkansen van de leerlingen echter af. Daarnaast hebben niet alle leraren oog voor het nastreven van het minimaal vereiste studiepeil.

Een verklaring voor het feit dat veel leerlingen van deze school het vereiste beheersingsniveau voor heel wat vakken niet bereiken moet ook worden gezocht in een samenspel van leerachterstand, taalachterstand, een moeilijke thuissituatie en een gebrek aan studiemotivatie.

De school heeft een visie uitgeschreven voor haar inspanningsverplichting aangaande de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Het beleid ondersteunt de leraren voor de invulling van de VOET-werking. De meeste eindtermen van de contexten 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' en 'socioculturele samenleving' worden met de nodige diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd.

Het Sint-Guido-Instituut kent een constante instroom van nieuwe leraren en schenkt veel aandacht aan de aanvangsbegeleiding. Jaarlijks voorziet de school extra lestijden om de intake van de nieuwkomers en stagiairs professioneel te laten verlopen. De meeste nieuwe leraren appreciëren de aangeboden ondersteuning, maar ervaren hun takenpakket als belastend. De vele toezichtbeurten, in combinatie met plage- en wachturen, die zij bovenop de lesopdrachten moeten presteren zijn daar niet vreemd aan.

Er is geen uitgeschreven visie op de evaluatiepraktijk. De school ontwikkelde wel een uitgebreid afsprakenkader om de gelijkgerichtheid tijdens het evaluatieproces te vergroten. De inhoudelijke invulling van de leerlingenbeoordeling wordt echter te eenzijdig aan de professionaliteit van de vakgroepen overgelaten en nauwelijks beleidsmatig opgevolgd of bijgestuurd, zodat de kwaliteit ervan vakgroepafhankelijk sterk varieert.

Op de deliberaties krijgen leerlingenprofielen, vaststellingen uit de leerlingendossiers en mogelijke slaagkansen in een vervolgopleiding voorrang op de vraag of de leerlingen de minimumdoelstellingen al dan niet hebben bereikt. Hierdoor worden regelmatig studiegetuigschriften en diploma's uitgereikt aan leerlingen met een groot aantal tekorten.

Omdat heel wat studieattesten niet schriftelijk worden geadviseerd, verlopen de oriëntering en de loopbaanbegeleiding veeleer oppervlakkig.

Meerdere externe controles van o.a. de brandveiligheid en de hoog- en laagspanningsinstallaties van gebouwen op de verschillende vestigingsplaatsen van de school besluiten ongunstig of vermelden dringend - soms zelfs onverwijld - te herstellen gebreken. De onderwijsinspectie wees in het verleden al herhaaldelijk op de tekorten, maar dat veranderde weinig aan de situatie.

De meeste personeelsleden ervaren het beleid als te eenzijdig top-down georiënteerd en weinig communicatief ingesteld. De punten voor verbetering vatbaar van de doorlichting van 2005 en de opvolging van juni 2009 hebben de school onvoldoende aangezet tot kritische zelfreflectie en kwaliteitsbevorderende acties. Door het gebrek aan een gedeelde visie op kwaliteit mist de ondersteuning van leer- en ontwikkelingsprocessen een gelijkgerichte focus of structuur. De school blijft o.a. daardoor de verwachtingen van de overheid onvoldoende invullen.

De conclusie voor de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan, is overwegend negatief. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderwijsdoelstellingen in de meeste van de onderzochte vakken of studierichtingen niet bereikt worden. Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat deze school niet in staat is om de kwaliteit van alle processen te onderzoeken en te bewaken. Het onderzoek naar het algemeen beleid leidt tot de vaststelling dat er onvoldoende garanties zijn dat de tekorten worden weggewerkt. Hiervoor zal de school een beroep moeten doen op externe ondersteuning.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
OKAN Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers	Nederlands voor nieuwkomers	
Graad 1 A	Nederlands	
Graad 1 Decoratie - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 2 ASO Economie		economie
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 2 TSO Bouwtechnieken	aardrijkskunde	
Graad 2 TSO Handel	aardrijkskunde	
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 2 TSO Toerisme	aardrijkskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen		economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde		economie
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	aardrijkskunde	aardrijkskunde
Graad 3 BSO Schilderwerk en decoratie		schilderen en decoratie
Graad 3 TSO Handel	aardrijkskunde	
Graad 3 TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 3 TSO Onthaal en public relations	aardrijkskunde	
Graad 3 TSO Integrale veiligheid	aardrijkskunde	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (BVR van 1/3/2007)

Voldoet niet

De school streeft de ontwikkelingsdoelen in onvoldoende mate na. Het aanbod is onvolledig. Bij de taaldoelen ontbreekt het beoordelende niveau (ontwikkelingsdoelen 14 en 15). De algemene doelen worden nagestreefd, maar dit gebeurt onvoldoende expliciet. Het aanbod techniek (20.2) ontbreekt en informatie- en communicatietechnologie (18) kan niet aan bod komen omwille van het gebrek aan de noodzakelijke uitrusting. De school besteedt nauwelijks meer dan de helft van de uren leraren (specifiek en regulier) die de OKAN-leerlingen genereren, aan deze doelgroep. Hierdoor zijn heel wat groepen en combinaties van groepen te groot en te heterogeen om leerlingen efficiënt te begeleiden en om de functionele vaardigheden te laten inoefenen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het onderwijsaanbod is onvolledig en de leerlingen krijgen een aantal onderwijsdoelen niet aangereikt. De taaldoelstelling om leerlingen op een beoordelend niveau relevante informatie uit mondelinge en schriftelijke teksten kritisch te laten verwerken, komt niet aan bod. Men laat de leerlingen geen informatie uit teksten halen, ordenen en beoordelen op basis van informatie uit andere bronnen of een eigen referentiekader. De vakgroep streeft de algemene doelen niet expliciet na en de component techniek ontbreekt, waardoor de leerlingen geen materialen, toestellen en gereedschappen leren kennen en veilig gebruiken. Door een gebrek aan uitrusting oefenen de leerlingen niet zelfstandig in een door ICT ondersteunde leeromgeving, zoeken ze geen digitale informatie op en gebruiken ze geen ICT om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.

De leerlingen krijgen de geïntegreerde taaltaken uit de ontwikkelingsdoelen op dit moment onvoldoende aangeboden. Er gaat te weinig aandacht uit naar interactieve vaardigheden omdat heel wat lesgroepen te groot zijn om de leerlingen op te volgen in hun mondelinge interactie.

Het lesmateriaal is geconcipieerd volgens de communicatieve taaldidactiek. Toch verkavelt de vakgroep het aanbod regelmatig in delen die elk apart leerinhouden en (deel)vaardigheden nastreven. Het totaalbeeld van het proces van de taalverwerving gaat hierbij verloren.

De leraren bereiken met de leerlingen een relatief goede woordenschatkennis m.b.t. de schooltaal en een behoorlijke kennis van het taalsysteem. Ook de taalvaardigheid van de taalsterkere leerlingen laat hen toe om in een buitenschoolse context zelfredzaam te zijn.

Het OKAN-team organiseert veel activiteiten die de leerlingen kunnen helpen bij de integratie in de samenleving. Sociale vaardigheden en andere vakoverschrijdende thema's dragen hier bij aan de zelfredzaamheid van de leerlingen. Ook tijdens de lessen is daar veel aandacht voor.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Net zoals bij de vorige doorlichting stelt de school nog steeds onvoldoende infrastructuur ter beschikking om ICT en multimedia in te zetten en zo alle onderwijsdoelen na te streven. De leraren zetten de beperkte middelen waar ze over beschikken efficiënt in.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

De school verdeelt het door de OKAN-leerlingen gegenereerd urenpakket op een weinig transparante wijze. Het beleid gebruikt nauwelijks meer dan de helft van de uren voor de doelgroep. De overheveling van uren brengt met zich mee dat de lesgroepen te groot worden om functionele vaardigheden in te oefenen en doeltreffende differentiëring en remediëring aan te bieden. De school organiseert slechts een beperkt aantal niveaugroepen zodat heterogene groepen ontstaan en het aanbieden van individuele leertrajecten nagenoeg onmogelijk wordt. Dit manifesteert zich extreem in de taalzwakste en analfabete groepen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de ontwikkelingsdoelen. Zij meet hoofdzakelijk vaardigheidsdoelen, hoewel er ook veel aandacht uitgaat naar taalkundige componenten. Hierbij evalueert men de kennis van de leerling overwegend op reproductief niveau en zelden via creatief-communicatieve taaltaken.

De evaluatie brengt het beheersingsniveau van de doelen overzichtelijk in kaart en dit wordt doorgetrokken in de rapportering.

De evaluatie van het beoordelende taalbeheersingsniveau (ontwikkelingsdoelen 14 en 15) ontbreekt. De evaluatie van de algemene doelen gebeurt niet expliciet. De evaluatie is voldoende doelgericht en samenhangend om overgangen van de ene niveaugroep naar de andere te onderbouwen. In de praktijk gebeuren deze overgangen niet of nauwelijks. De beperkte omkadering laat niet toe om vlot in te spelen op nieuwe samenstellingen van klasgroepen. Bovendien betekent een overgang van niveaugroep vaak ook een overgang naar een andere vestigingsplaats van de school.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

Er is in het hele OKAN-onderwijs een grote mate van zorg voor de leerlingen. Er is een goed uitgewerkte intakeprocedure. Het OKAN-team vergadert wekelijks, o.a. over de leerlingenvorderingen. De leerlingendossiers zijn gedigitaliseerd. De klassenraden volgen afwezige leerlingen en spijbelgedrag goed op. Leerlingen krijgen individueel en in groep remediëring tijdens de middagstudie. De vakgroep slaagt er ook in om de ouders voldoende te betrekken bij het leerproces via goed georganiseerde oudercontacten. In de grote klasgroepen slaagt men er evenwel niet in om aan de noden van elke leerling te beantwoorden en is het onmogelijk de ontwikkelingsdoelen bij alle leerlingen na te streven. Over het algemeen is er te weinig tijd om leerlingen individueel de nodige aandacht te geven.

De school gebruikt de uren vervolgschoolcoach voor de begeleiding van de individuele vervolgtrajecten van de OKAN-leerlingen. Er is een goed uitgebouwd netwerk in de vervolgscholen en met andere onderwijspartners. Het doorstromingsdossier bevat voldoende concrete informatie voor de vervolgschool over de taalvorderingen van de leerlingen. Het document vermeldt de verwerkte leerinhouden, de nagestreefde doelstellingen, de bereikte niveaus en de vaardigheden van de individuele leerlingen aan de vervolgschool. De vervolgcoach licht die ook persoonlijk toe en werkt aan een actieve ondersteuning van leerlingen, leraren en directies in de vervolgscholen. De vakgroep verzamelt heel wat gegevens die de resultaten in het vervolgonderwijs in kaart brengen.

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De OKAN-vakgroep bestaat uit een groep geëngageerde en gemotiveerde personeelsleden met een vaste kern van coördinatoren, begeleiders, de vervolgschoolcoach en een aantal leraren met wisselende ervaring in het OKAN-onderwijs. De vakgroepwerking zelf is echter niet optimaal omwille van het feit dat de leden weinig overlegmomenten hebben wegens de druk bezette lessenroosters, de middagstudies, de toezichten, ... Ondanks de beperkte omkadering werkt de vakgroep aan bijstellingen van de onderwijspraktijk in de eigen werking en in de vervolgscholen.
--	--

3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/016)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken de eindtermen rond de ontwikkeling van de taalvaardigheden niet in voldoende mate. De leerplancomponenten komen niet voldoende evenwichtig aan bod. De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	De school kan niet aantonen dat de leerlingen de eindtermen en leerplandoelen bereiken. De receptieve en productieve vaardigheden komen aan bod in het leerproces, maar onvoldoende volgens de integratieprincipes die het leerplan voorschrijft: integratie van de vaardigheden enerzijds, integratie van vaardigheden en taalbeschouwing anderzijds. De tekstsoorten zijn gevarieerd volgens het leerplan, maar de leerlingen verwerken ze onvoldoende op het structurerende niveau. De component taalbeschouwing is geen systematische wisselwerking tussen kunnen en kennen. Dit leidt ertoe dat de leerlingen de reflectie op eigen en andermans taalgebruik onvoldoende doelgericht in praktijk brengen om de doelstellingen onder taalbeschouwing consequent te bereiken. De vakgroep realiseert een goed voorbeeld van integratie in het kader van het genietend lezen en het verhogen van de leesvaardigheid. Leesopdrachten hangen samen met schrijf- en spreekopdrachten, telkens gekoppeld aan een creatieve en persoonlijke inbreng van de leerlingen.
Uitrusting <i>Leermiddelen ICT</i>	De school komt onvoldoende tegemoet aan de minimale materiële leerplanvereisten. De leeromgeving is niet krachtig genoeg om elk leerplanonderdeel naar behoren te realiseren. De school stelt hiervoor te weinig middelen in de klassen ter beschikking. De boeken en de didactische uitrusting waarover de Nederlandse lessen volgens het leerplan moeten kunnen beschikken, zijn niet in de lokalen aanwezig. Het ICT-lokaal is zeer weinig beschikbaar voor opzoekwerk.
Onderwijsorganisatie <i>Samenstelling klasgroepen</i>	De lesgroepen zijn niet opvallend groot en komen overeen met die van de doorsnee klasgroep in de A-stroom. Voor het erg taalheterogene publiek van deze school zijn de klasgroepen echter onvoldoende aangepast.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	Er zijn heel wat tekorten in de evaluatiepraktijk. De zwakheden in verband met de procesmatige en geïntegreerde opbouw van het curriculumaanbod hangen samen met de opvatting en invulling van de evaluatie, waarin de vaardigheden en taalbeschouwelijke kennisinhouden verkaveld worden. De examens krijgen ten aanzien van het dagelijks werk evenveel punten toebedeeld. In de examens komen de vaardigheden echter helemaal niet aan bod, op een aantal oefeningen rond het lezen van teksten na. In het dagelijks werk krijgt de cognitieve beoordeling van taalbeschouwing op zich (grammatica, woordenschat, taalschat via het posterproject, taalverzorging) het grootste aandeel. De evaluatiepraktijk richt zich voornamelijk op het beschrijvende niveau en nauwelijks op het structurerende niveau. De toetsing besteedt teveel aandacht aan reproductie, waardoor het beoordelende niveau (zoals het vergelijken van teksten) niet aan bod komt.

De vakgroep kan niet aantonen dat de evaluatie voldoende transparant is. De leraren verzamelen niet systematisch gegevens over de evaluatie van spreken en gesprekken voeren. Er is een overzicht van de resultaten dagelijks werk zonder onderverdeling, met als gevolg dat het niet duidelijk is of men voldoende evaluatiegegevens heeft over alle onderdelen van de leerplannen. De examens bevatten geen puntenverdeling en zijn onderverdeeld in zeer diverse onderdelen, die niet verwijzen naar de drie componenten (vaardigheden, literatuur en taalbeschouwing) van het leerplan, noch naar de eindtermen. Omdat de vakgroep de taalvaardigheden nog te weinig geïntegreerd of in grotere taalopdrachten aanbiedt, is ook de evaluatie ervan te gefragmenteerd en te productgericht. Men maakt hierbij gebruik van criteria die mogelijkheden bieden voor procesevaluatie. Alle leraren trainen de strategieën die samen met het structureren 'leren leren' mogelijk maken, maar ze nemen die slechts sporadisch op in de evaluatie.

De evaluatie van de attitudes gebeurt volgens de instructies op schoolniveau. In de praktijk betekent dit dat het niet duidelijk is op welke leerplangebonden attitudes men zich baseert en ook op basis van welke criteria men punten geeft. Het aandeel van dit attitudecijfer is hoog en het vertekent de resultaten. Desondanks gebruikt de vakgroep de vakattitudes nog te weinig om het klasmanagement te bewaken en om leerlingen te leren reflecteren over het leerrendement. Vormen van zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie op leerlingenniveau zijn nog geen gemeengoed in de context van het vaardigheidsgerichte leren.

De leerlingresultaten komen overeen met de globale resultaten, wat betekent dat er heel wat tekorten zijn. De cijfers geven totaal geen indicatie van de mate waarin de doelstellingen met betrekking tot vaardigheden al dan niet bereikt zijn.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Er is een synergie met het gelijkeonderwijskansenbeleid. De school levert inspanningen om de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen. De vakgroep gaat zelf niet gericht aan de slag met de verzamelde gegevens, maar verwijst systematisch door naar de structurele remediëring via het gelijkeonderwijskansenbeleid. Op het vlak van preventieve leerbegeleiding (leren leren) past de vakgroep de expliciete afspraken op schoolniveau toe en verwijst verder door naar de leerlingenbegeleider van de graad. Leerlingen met specifieke leermoeilijkheden of -stoornissen krijgen bijkomende ondersteuning en kunnen genieten van compenserende maatregelen. De leraren staan open voor remediërende initiatieven. Leerlingen met taalachterstand worden doorverwezen naar de huiswerkklas.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het beleid stimuleert de samenwerking tussen leraren en ondersteunt dit via de opvolging met feedback van de vakverslagen. De aansturing richt zich vooral op formele en weinig op inhoudelijke aspecten. Onder de leiding van een vakcoördinator werken de leraren samen om hun werkplanning en hun evaluatie in gezamenlijk overleg op te stellen. Men maakt nog weinig gebruik van de meerwaarde die een samenwerking met andere taalvakken kan betekenen. De vakgroep volgde nascholing rond de vernieuwde eindtermen, maar zette die nog niet om in de les- en de evaluatiepraktijk. In het kader van interne kwaliteitszorg legt elke vakgroep jaarlijks prioriteiten vast en koppelt die aan een zelfevaluatie. Recentelijk werd het advies van de pedagogische begeleiding gevraagd. Desondanks bewaakt de vakgroep Nederlands momenteel nog onvoldoende de realisatie van de te bereiken eindplannen en leerdoelstellingen.

3.1.1.3 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepenveld Verzorging-voeding (leerplan 2003/011)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken de doelstellingen in onvoldoende mate. Het aanbod is onvolledig en mist evenwicht. De evaluatie is te beperkt gerelateerd aan het leerplan.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingen bereiken de doelstellingen niet systematisch en met onvoldoende diepgang. De leerlingen krijgen niet alle doelstellingen aangereikt.

Bij de component 'zorg voor voeding' exploreren de leerlingen de verschillende maaltijdvormen. Bij de planning en uitvoering van de praktijkoefeningen bewaakt de vakgroep onvoldoende de moeilijkheidsgraad van zowel de basisprincipes en -bereidingen als van de werkorganisatie.

Binnen de component 'zorg voor leef- en woonsituatie' getuigt het aanbod niet van voldoende evenwicht en diepgang. De doelen m.b.t. decoratieve en functionele werkvormen komen zeer uitgebreid aan bod, maar niet altijd vanuit een behoefte aan esthetisch verantwoorde decoratieve en functionele voorwerpen. Men grijpt de werkstukken doorgaans niet aan om informatie in te winnen, documentatie te verzamelen en te reflecteren over trends in kleuren, grondstoffen, combinaties, ontwerpen, e.d. De leerlingen oefenen de zorgprocessen aangaande het reinigen en kast- en gebruiksklaar maken van textiel zorgvuldig in. De vakgroep creëert weinig gelegenheid om de zorg voor de leef- en woonruimte op een veilige, ergonomische, ecologische en economische manier te leren plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen.

Ook de component 'personenzorg' kent geen evenwichtige benadering. Voornamelijk de thema's m.b.t. de zorg voor kleding en schoeisel, de zorg voor de lichaamshouding en de zorg voor het eigen veranderend lichaam komen te beperkt of helemaal niet aan bod. Mede door een gebrek aan passende infrastructuur en materiaal leren de leerlingen op een verantwoorde manier omgaan met allerlei dagelijkse zorgprocessen. Ze leren hierbij onvoldoende veilige, hygiënische en comfortbevorderende materiële voorwaarden scheppen.

Het curriculum speelt veeleer summier in op de algemene uitgangspunten van de componenten, waardoor het onvoldoende bijdraagt tot de persoonlijkheidsontwikkeling en de maatschappelijke weerbaarheid van de leerlingen. De planning en uitvoering van het onderwijs- en leerprocessen sluiten te beperkt aan bij het leerplanconcept en belemmeren bijgevolg een adequate leerplanrealisatie. Bij de praktische opdrachten staan de cyclische stappen van het (vereenvoudigd) technisch proces, waarmee gestart werd in het eerste leerjaar, nauwelijks centraal: een stapsgewijze aanpak van de zorgprocessen, gaande van informatie inwinnen tot de evaluatie en bijsturing, komt nog te weinig aan bod. Hierdoor dragen de lessen onvoldoende bij tot het verwerven van bekwaamheid tot zelfzorg/zelfredzaamheid en tot actieve participatie in het gezin en het opnemen van verantwoordelijkheid hierbij. De leerlingen krijgen veeleer weinig kansen om vanuit praktische realisaties hun vaardigheden en talenten te ontginnen. De vakken leveren op die manier een onvoldoende diepgaande bijdrage aan het oriënterend karakter van het BVL.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De schooluitrusting ondersteunt te weinig het bereiken van de leerplandoelstellingen. De klaslokalen van ‘personenzorg’ en soms voor ‘zorg voor leef- en woonsituatie’ bieden onvoldoende ruimte om actief leren mogelijk te maken. Bovendien is de inrichting ervan onvoldoende functioneel voor het initiëren en inoefenen van een aantal zorgprocessen. Hierdoor en door een tekort aan actuele leermiddelen vinden deze lessen plaats in een weinig leerkrachtige omgeving. Voor ‘zorg voor voeding’ staat een voldoende uitgeruste didactische keuken ter beschikking. Voor zorg voor linnen kunnen de leerlingen gebruik maken van een degelijk ingericht vaklokaal. In de lokalen zijn er projectiemogelijkheden. De ICT-ondersteuning is niet optimaal. De beschikbare middelen worden efficiënt ingezet in de lespraktijk.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Globaal genomen is de evaluatiepraktijk onvoldoende afgestemd op de leerplanvisie en –realisatie. Door het onvolledig aanbod stelt er zich ook een tekort in de evaluatie. Toetsen en taken missen geregeld diepgang en focussen vaak op reproductie van kennis. Ook vaardigheidsdoelen worden weleens via kennisgerichte vragen beoordeeld. Sommige vragen zijn niet eenduidig geformuleerd. Het peil van de toetsen en taken is niet altijd in overeenstemming met het beheersingsniveau dat verwacht wordt in de leerplandoelstellingen. Het beoordelen van praktijkgerichte vaardigheden gebeurt aan de hand van een zelfontwikkeld evaluatie-instrument. Hierbij gaat zowel aandacht uit naar proces- en productaspecten als naar vakgerichte attitudes. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling zijn nog voor verfijning vatbaar. Het beoordelen van handelingsgerichte aspecten maken echter niet het overwicht uit van de evaluatie, terwijl het leerplan de nadruk legt op het kunnen hanteren van de basisprincipes in de zelfzorg. De quotering van sommige evaluaties is weinig transparant. Bovendien brengt de vakgroep veelvuldig beoordelingsresultaten mee in rekening die geen informatie verschaffen over de leervorderingen van de leerlingen en hanteert ze een onevenwichtige puntenverdeling. Dit alles maakt dat de eindscore onvoldoende informatie oplevert over de mate waarin de leerling de leerplandoelen beheerst. Vele leerlingen halen de basisdoelen niet. Dit resulteert in overzitten of heroriëntering. Een verklaring is ook te zoeken in een samenspel van leerachterstand, taalachterstand, moeilijke thuissituaties en een gebrek aan studiemotivatie.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep wordt geconfronteerd met heterogene groepen. De zwakke leerlingenresultaten tonen aan dat het onderwijs- en leerproces niet altijd optimaal is afgestemd op de beginsituatie en leerbehoefte van de leerlingen. Sommige thema’s krijgen een overwegend theoretische aanpak en te weinig een handelingsgerichte benadering zoals het leerplan voorschrijft. De lessen missen soms visuele ondersteuning. De theoretische benadering bij een overwegend (taal)zwakke populatie leidt bovendien tot een nood aan frequent herhalen van de leerstof, waardoor het leertempo veeleer laag is en het nastreven van alle doelen gehypothekeerd wordt. Het leerproces verloopt gestructureerd. De lessen verlopen overwegend leraargestuurd en zijn vrij strikt gebonden aan het leerwerkboek. Tijdens de praktijkoefeningen zijn er ook individueel werk en groepswork als werkvormen.

Dit biedt mogelijkheden om minder sterke leerlingen individueel te begeleiden. Er is voldoende ruimte voor inbreng en interactie.

Men volgt de leerlingen door middel van een gamma aan taken, opdrachten en toetsen. De vele evaluatiefiches stimuleren de leerlingen tot zelfevaluatie. Niettegenstaande de uitgebreide evaluatiepraktijk grijpt de vakgroep deze weinig aan om het onderwijs- en leerproces bij te sturen en slaagt men er ook niet echt in om bij een aantal leerlingen de leerachterstand weg te werken.

3.1.1.4 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan 2006/050) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie moderne talen en Economie-Wiskunde (leerplan 2006/051)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken niet alle leerplandoelen omdat het leerstofaanbod niet altijd volledig is. Vooral in de derde graad komen de verschillende componenten van het leerplan ook niet evenwichtig aan bod. De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Door een combinatie van onevenwichtige planning (bv. aantal lestijden algemene economie versus lestijden bedrijfswetenschappen), leerboekgericht werken en lesuitval bereiken de leerlingen de specifieke eindtermen en de leerplandoelen niet in voldoende mate.

In de tweede graad krijgen de leerlingen de meeste leerinhouden onvoldoende leerplangericht aangeboden. In de derde graad krijgen de leerlingen vooral de leerplangedeelten voor bedrijfswetenschappen met onvoldoende diepgang of zelfs helemaal niet aangeboden. Vooral in de derde graad slaagt men er onvoldoende in om de theoretische referentiekaders behoorlijk te verkennen. De vakgroep koppelt de economische analyses onvoldoende aan concrete contexten op basis van een regelmatige actualiteitsinslag. De jaarlijks wisselende opdrachtenverdeling hypothekeert bovendien in beide graden de continuïteit en de coherentie in de leerstofbehandeling.

Ondanks de aanbevelingen in de leerplannen om creatief te werken en zelfsturend te leren, krijgen de leerlingen quasi uitsluitend op een kennis- en leerboekgerichte manier les. De klemtoon ligt te sterk op het bijbrengen van begripsmatige kennis en te weinig op het ontwikkelen van vaardigheden die de leerlingen toelaten om doelgericht kennis en inzicht toe te passen in diverse contexten. De leerlingen krijgen weinig of geen kansen om zelf informatie op te zoeken, te verwerken en te presenteren. Ze zijn niet vertrouwd met het ontwikkelen van hun ICT-vaardigheden en gaan weinig of niet om met gedigitaliseerde informatie. De leerlingen krijgen weinig uitdagingen en onvoldoende stimulansen voor hun intrinsieke motivatie via bijvoorbeeld goed begeleide en afgebakende actualiteitsopdrachten.

De leerlingen bereiken de doelstelling om actief en onderzoekend te leren werken niet. Typerend in dit opzicht is dat de leerlingen de leerplandoelstellingen in verband met de onderzoekscompetentie (Leerplan 2006/050, blz. 19 en leerplan 2006/051, blz. 6) slechts gedeeltelijk realiseren.

De school kan momenteel niet aantonen dat alle leerlingen de onderzoekscompetentie (specifieke eindtermen 16, 17 en 18) realiseren en dat dit gedurende de tweede en derde graad geleidelijk aan vorm krijgt. In de tweede graad zijn er enkele deelopdrachten die waardevol zijn en een motiverend effect hebben, maar slechts gedeeltelijke realisaties zijn van deze eindtermen. Ze volstaan niet om de leerlingen vertrouwd te maken met de onderzoeksmethodiek zoals het leerplan die voorschrijft. Via de werkstukken van de derde graad is men er voorlopig niet in geslaagd om de leerlingen een

volwaardige en integrale onderzoeksopdracht te laten uitvoeren. De opdracht beantwoordt onvoldoende aan het onderzoeksconcept (zie de decretale specifieke eindterm 17) en is te weinig afgebakend. De voorgelegde eindproducten missen de nodige diepgang en getuigen vaak van onvoldoende taalkennis. De keuze en verantwoording van de onderzoeksvragen en van de onderzoeksmethode(s), de terugkoppeling van de onderzoeksresultaten naar de onderzoeksvragen, de reflectie bij de onderzoeksresultaten en de confrontatie met andere standpunten blijven achterwege.

Extramurale activiteiten of de inbreng van externen zijn te beperkt om de leerplanrealisatie te ondersteunen of creatief te verruimen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren kunnen de leerinhouden en moderne media niet op gepaste wijze met elkaar verbinden, zoals de leerplannen vragen omdat de ICT-infrastructuur niet voldoet. Ondanks de jaarlijkse vraag van de vakgroep om één lestijd per week vast te roosteren in een functioneel ICT-lokaal, gebeurt dit niet. In de les hanteren de leerlingen ICT sporadisch en bijna uitsluitend bij presentaties, maar niet om informatie te verzamelen en al helemaal niet om berekeningen uit te voeren of grafische voorstellingen te maken. Het ontbreken van didactisch uitgebouwde economieklassen werkt remmend op het leerproces en op het verwerven van vaardigheden. De gebruikte klaslokalen lenen zich beperkt tot interactieve werkvormen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie weerspiegelt de behandelde leerstof, maar tevens de lacunes in de leerplanrealisatie. Ze is onvoldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelen. De puntenverdeling is duidelijk, maar de vragen zijn niet altijd eenduidig te begrijpen en de verbetering gebeurt onzorgvuldig. Talrijke toetsen en enkele taken evalueren het dagelijks werk. De leraren evalueren niet systematisch vaardigheden als het kunnen samenwerken in groep, de confrontatie met andere standpunten, het schriftelijk en mondeling presenteren en het gebruik van ICT bij dit alles. Het is het leerboek en niet de leerplandoelstellingen die de vraagstelling inspireren. Dat reeds eerder gebruikte vragen voorkomen in een volgende herhalingstoets en nog eens op het examen, doet vragen rijzen over de validiteit van de evaluatie. Verder schept het relatief grote aandeel van al dan niet leerplangebonden attitudes in het cijfer voor dagelijks werk een vertekend beeld. Of de afgesproken inhoud en verhouding tussen dagelijks werk en examens op schoolniveau in voldoende mate tegemoet komt aan de eisen van de leerplannen, heeft nog geen aanleiding gegeven tot reflectie binnen de vakgroep. De uitgebreide examens peilen hoofdzakelijk naar kennis en relatief eenvoudige toepassingen, in veel mindere mate naar inzicht. Hoewel de leerplannen suggereren om een minder belangrijke plaats toe te kennen aan het kunnen reproduceren van op zichzelf staande concepten, zijn toepassingsvragen, vertrekkende vanuit contextmateriaal (situatieschetsen, actuele teksten en artikels) schaars. Vragen die wél een context bevatten, peilen naar begrip van lezen of eenvoudige rekenvaardigheden of kunnen de leerlingen soms los van de context oplossen. Een aantal examenvragen in de tweede graad zijn amper te relateren aan de eindtermen en dienen vooral om de duur van het examen te doen overeenstemmen met het wekelijks aantal lestijden van het vak. De moeilijkheidsgraad van de examenvragen is, vooral in de derde graad, bescheiden en de vragen doen slechts in beperkte mate een beroep op inzichtelijke denkprocessen en diepgaande kennis en analysevaardigheden. Samengevat wijst dit alles erop dat de leerplandoelstellingen nog te weinig als

richtsnoer fungeren bij het opstellen van de examenvragen.

De studieresultaten liggen in de lijn van de klasgemiddelden en bijna alle leerlingen slagen voor het vak. Gezien de aard van de evaluatie, geven de uitslagen echter absoluut geen correct beeld van de capaciteiten van de leerlingen en de mate waarin ze alle leerplandoelstellingen beheersen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Om de leerlingen vertrouwd te maken met de nieuwe leerinhouden gebruiken de leraren voornamelijk de doceervorm en het onderwijsleergesprek. De leerlingen werken taakgericht in een doorgaans gemoedelijke sfeer. De leraren werken echter hoofdzakelijk leerboekgericht. Bijkomende toepassingen en een aanpak van de lessen via begeleid zelfstandige opdrachten blijven beperkt. De leraren integreren de actualiteit beperkt en niet altijd doelgericht. In tegenstelling tot wat het leerplan vraagt, voeren de leerlingen een te beperkt aantal opdrachten uit waarin ze de onderzoekscompetentie en competenties rond het toepassen van kennis in nieuwe situaties, samenwerken in groep, schriftelijk en mondeling presenteren en het begeleid gebruik van ICT inoefenen.

Leerlingen met vragen kunnen rekenen op ondersteuning. Ook voor bijkomende uitleg en/of extra oefeningen kunnen de leerlingen bij hun leraren terecht.

Leerlingen die laattijdig instromen krijgen individuele remediëring en voor leerlingen met leerstoornissen zijn er compenserende maatregelen.

Deskundigheidsbevordering

Het bijhouden van een vakdossier, de vooropgezette kwaliteitsdoelen van de vakgroep en de agendapunten van het overleg getuigen van voldoende engagement, professionele taakbekommernis en bereidheid tot bijsturing van de eigen onderwijsdidactiek. Door de opdrachtenverdeling, de frequente wisselingen en het gebrek aan opgebouwde ervaringen met beide leerplannen draait de formele vakgroepwerking echter inhoudelijk en wat het aso-luik betreft, op een laag pitje. De inspanningen die momenteel op individuele basis geleverd worden, missen doeltreffendheid door het ontbreken van mogelijkheden tot gezamenlijke reflectie. Continuïteit in de opdrachtenverdeling en begeleid vakoverleg zijn niet te onderschatten randvoorwaarden om doelgericht te kunnen werken aan de tekorten in de leerplanrealisatie.

3.1.1.5 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2013/061)

Voldoet

De leerlingen bereiken de doelstellingen evenwichtig en met een aanvaardbare diepgang. De leerlingenevaluatie sluit voldoende aan op het leerplan. De materiële uitrusting volstaat nipt om de doelstellingen te realiseren.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De meerderheid van de leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelen. De negen algemene doelen komen systematisch en met voldoende diepgang aan bod. De vakgroep hanteert het leerplan bewust als referentiekader bij het selecteren en uitvoeren van het onderwijs- en leerproces. De leraren streven naar een geïntegreerde aanpak. Het curriculum richt zich voldoende op functionele kennis en vaardigheden die de ontwikkeling van leerstrategieën, organisatiebekwaamheid en zelfredzaamheid nastreven. De leraren ontplooiën hiertoe nipt voldoende praktijkgerichte initiatieven. De leerlingen exploreren het methodisch, milieubewust, economisch, ergonomisch, veilig, hygiënisch en respectvol handelen in relatie met verschillende leercontexten.

De algemene doelen komen doelgericht in samenhang met elkaar aan bod. Via projectwerking gaat het lerarenteam de uitdaging aan om de leerdoelen maximaal aan elkaar te verbinden en ze binnen een zorgcontext te plaatsen. Ze leveren bovendien inspanningen om de leerinhouden profielgericht in te vullen. De vakgroep richt studiebezoeken in om de leerlingen kennis te laten maken met de wereld van de zorg en de diensten. Hierdoor krijgen ze een introductie in de verschillende vormen van beroepsuitoefening en de bijhorende competenties en vereisten. De belangrijkste doelgroepen en werkcontexten komen hierbij aan bod.

Er gaat voldoende aandacht uit naar de verticale samenhang van het curriculum. De vakgroep schenkt tot op heden weinig aandacht aan de afstemming met het vak project algemene vakken. De vele ambtswissels bij project algemene vakken zijn hiervan mede de oorzaak.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De minimale materiële vereisten zijn strikt genomen aanwezig, maar het werkmateriaal voor interieurzorg en EHBO is veeleer elementair. De vakleraren zorgen geregeld zelf voor leermateriaal om de leerinhouden met de nodige diepgang te kunnen aanbieden. De lessen hebben plaats in gewone klaslokalen die qua grootte en opstelling niet optimaal zijn om rollenspel, groepswork, dramatische en creatieve werkvormen en EHBO-interventie toe te passen. In de lokalen is dataprojectie mogelijk. De leraren maken er efficiënt gebruik van in hun didactische aanpak. Slechts af en toe hebben de lessen plaats in een lokaal met computerfaciliteiten voor ICT-activiteiten door de leerlingen zelf. Dit heeft te maken met het feit dat dit lokaal weinig beschikbaar is.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bestaat uit observaties en beoordelingen van realisatieoefeningen, toetsen en taken en is globaal genomen voldoende valide. De evaluatiepraktijk verloopt gelijkgericht. Het peil van de toetsen en taken is voldoende in overeenstemming met het verwachte beheersingsniveau. De meeste toetsvragen zijn eenduidig en verzorgd opgesteld. Er zijn vragen waarbij de leerlingen hun kennis in nieuwe contexten moeten aanwenden of waarbij hun inzichtelijk denken wordt aangesproken. Terwijl het leerplan de nadruk legt op de toepassingsgerichte aard van de leerstof, schenkt de evaluatie nog vrij veel aandacht aan begripsmatige en feitenkennis. De leraren beoordelen de leervorderingen van vaardigheden met een eigen instrument. Hierbij gaat zowel aandacht uit naar het proces en het product als naar vakgerichte attitudes. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling zijn nog voor verfijning vatbaar.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep brengt de leervorderingen ten aanzien van de algemene doelstellingen eerder beperkt in kaart, wat niet strookt met het 'competentiegericht' karakter van het leerplan en het profiel van de opleiding waarbij leren in samenhang, groeien en zichzelf leren ontdekken binnen een aantal contexten de kernelementen uitmaken. Het onderwijs- en leerproces draagt voldoende bij tot de realisatie van de leerplandoelen. De leraren leveren inspanningen om de leerinhouden toepassingsgericht aan te brengen. In enkele vakken primeert het klassieke lespatroon. Hierbij maakt het leerwerkboek doorgaans de leidraad van het onderwijs- en leerproces uit, waardoor het handelingsgericht leren van de leerling soms beperkt is.

Het lerarenteam experimenteert met projectwerking om het samenhangend leren bevorderen. De vakgroep kadert de inhoud van de projecten thematisch, wat een houvast biedt bij het verwervingsproces van de leerlingen en tevens motiverend werkt.

De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De omgang met de leerlingen is constructief en bemoedigend. De drempel om vragen te stellen of problemen te melden is laag. De leerlingen krijgen feedback over hun leervorderingen. De leraren zorgen voor remediërende leerbegeleiding, meestal onder de vorm van extra uitleg of oefeningen. Ze lassen geregeld reflectiemomenten voor leerlingen in over de uitvoering van hun taken.

3.1.1.6 Aardrijkskunde in tso tweede graad (leerplan 2012/019)

Voldoet niet

Het aanbod vertoont enkele hiaten. De evaluatie is te weinig leerplangericht om betrouwbare informatie op te leveren voor de delibererende klassenraad.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau*

De grote thema's uit het leerplan komen gespreid over de leerjaren aan bod. Omwille van het niveau van de taalbeheersing bij heel wat leerlingen en de tijdsinvestering die dit vraagt om de leerinhouden over te brengen, wordt het aanbod afgestemd op de basisdoelstellingen. Voor verstedelijking krijgen de leerlingen een aanvulling met uitbreidingsdoelstellingen over de Noord-Amerikaanse stad. Toch zijn er enkele hiaten in de leerplanrealisatie. In het eerste leerjaar van de graad bestudeerden de leerlingen vorig schooljaar geen agrarisch landschap in een regio van Noord-Amerika. In het tweede leerjaar komen de spanningen en ecologische problemen binnen Siberië niet aan bod. In beide leerjaren ontbreekt het uitvoeren van een beperkt aardrijkskundig onderzoek.

De leerlingen bereiken de niet behandelde leerplandoelstellingen vanzelfsprekend niet. Voor de behandelde doelstellingen kan de school onvoldoende aantonen in welke mate de leerlingen ze bereiken bij gebrek aan validiteit van de evaluatie.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De lessen vinden plaats in een vaklokaal dat voorzien is van ICT-uitrusting met projectiemogelijkheid en internettoegang. De vakgroep zet ICT veelvuldig in als ondersteuning van de les. De beschikbaarheid van computers voor leerlingen van niet-informaticavakken is beperkt. Bovendien hypothekeert de vaste roostering ervan het gebruik voor vakken met weinig wekelijkse lestijden. De school beschikt niet over een orohydrografische wandkaart van de wereld.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie mist betrouwbaarheid bij gebrek aan representativiteit voor het geheel van de leerplandoelstellingen. Naast de hiaten in het onderwijsaanbod, gebeurt de evaluatie van veel leerplandoelstellingen niet op het gepaste beheersingsniveau. Zo evalueert de vakgroep bijv. parate kaartkennis door de leerlingen elementen te laten opsommen zonder deze op een kaart te laten aanduiden.

De toetsing van vaardigheden komt slechts beperkt op een valide wijze aan bod. Hoewel de meeste leerplandoelstellingen gebaseerd zijn op de studie van beelden, kaarten en ander bronnenmateriaal, maakt de evaluatie hier slechts beperkt gebruik van. De bijhorende vragen toetsen meestal het reproductievermogen i. p. v. het aanwenden van de vaardigheid. De opbouw van de quoterings voor het vak is transparant. De scores zijn laag, vooral op de examens.

Leerbegeleiding De leerlingen krijgen de leerinhouden hoofdzakelijk via het onderwijsleergesprek aangeboden. De projectie van het behandeld bronnenmateriaal ondersteunt het leerproces. De leerlingen kunnen het ook raadplegen via het elektronisch leerplatform.

Preventief

De leerlingen gebruiken het leerboek hoofdzakelijk voor het bronnenmateriaal omdat de tekst niet afgestemd is op het niveau van hun taalbeheersing. Daarnaast is er een beknopte cursus met opdrachten. Het geheel van dit ondersteunend materiaal is te weinig afgestemd op de verwerking van de leerstof in functie van de leerplandoelstellingen. Het biedt te weinig houvast om zich gericht voor te bereiden op een leerplangerichte evaluatie. De leerlingen voeren geen begeleide ICT-opdrachten uit. Nochtans zijn dit de mogelijkheden die het leerplan biedt om de onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De gevolgde nascholing is beperkt tot de schoolbrede vormingsinitiatieven m.b.t. algemeen pedagogisch-didactische onderwerpen. De vakgroep functioneert weinig als leergemeenschap om gezamenlijk op basis van leerplanstudie te reflecteren en onderling feedback te verstrekken over de invulling van de realisatie en de evaluatie.

3.1.1.7 Schilderen en decoratie in bso derde graad in de studierichting Schilderwerk en decoratie (leerplan 2003/020)

Voldoet niet

Niet alle leerplandoelstellingen worden in voldoende mate door de leerlingen bereikt. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelen, maar wordt niet door alle leraren valide ingevuld.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Samenhang
Evenwicht*

De meeste leraren werken leerplangericht en reiken de doelstellingen van de praktijkgerichte leerplancomponenten 'schilderwerk', 'behangen' en 'plaatsen van soepele vloerbekleding' doordacht aan (leerplan 7.5, 7.6, 7.7). De leerlingenstages dragen bij tot de beroepsgerichte vorming en worden conform de vigerende regelgeving georganiseerd (leerplan 7.8). De 'overkoepelende leerdoelen en -inhouden' worden echter niet volledig en evenwichtig behandeld (leerplan 7.4, doelstellingen 4 tot 6 en 8 tot 13).

Onderwijsorganisatie

*Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum*

De praktische en technische leerstofgehelen worden geïntegreerd en projectmatig aangeboden, wat in overeenstemming is met het leerplanconcept. De meeste deelvakken worden in graadklassen onderwezen. Op vage verschillen in de moeilijkheids- en afwerkingsgraad na, wijken heel wat leerlingenrealisaties van het eerste leerjaar daarom nauwelijks af van die van het tweede jaar. Onvoldoende differentiatie binnen de graad en het gebrek aan adequate materiële voorzieningen zijn daar niet vreemd aan. De jaarplannen komen tot stand op basis van intensieve coördinatie binnen de vakgroep. De praktijkgerichte leerplandoelstellingen worden onder het lerarenteam verdeeld en vervolgens systematisch aan werkopdrachten gekoppeld. De opdeling van de overkoepelende leerdoelen verloopt veel minder transparant en er worden bijvoorbeeld geen verticale leerlijnen voor uitgewerkt. Hiaten in de realisatie van die cluster leerplandoelstellingen worden dan ook niet gedetecteerd en weggewerkt. Bij wijze van introductie in de beroepsrealiteit volgen de leerlingen van het eerste leerjaar drie blokstages van telkens een week. In het tweede leerjaar werken de leerlingen drie bedrijfsstages van twee weken af. De geïntegreerde proef loopt over het hele schooljaar. Het werken aan de opdrachten voor de proef wordt afgewisseld met de uitvoering van opgaven voor het dagelijks werk.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Leermiddelen</i>	Het gebrek aan adequaat uitgeruste ateliers en moderne leermiddelen hypothekeert de realisatie van een aantal leerplandoelstellingen en leerinhouden in grote mate. Er staan bijvoorbeeld geen up-to-date computerconfiguraties ter beschikking waarmee de leerlingen kenmerken van materialen, gereedschappen en uitvoeringstechnieken via het internet of hedendaagse opslagmedia kunnen opzoeken. Ook de mogelijkheden om specifieke software en websites te raadplegen voor het verwerven van inzicht in o.a. kostprijsberekening, stijlleur, kleurleur of virtueel decoreren vallen daardoor grotendeels weg. Heel wat lessen hebben plaats in een fabriekshal die nog moet worden omgebouwd tot ateliers en klaslokalen. Omdat in de ruimte geen individuele werkboxen met vaste wanden ter beschikking staan, kunnen er voorlopig onvoldoende afwerkingstechnieken aan bod komen. Daarnaast beantwoorden de verlichting en de watervoorziening er niet aan de minimale comforteisen. De infrastructurele tekortkomingen worden deels opgelost door de leerlingen in te zetten bij de renovatie van een gebouw en via opdrachten voor derden. Dat in de hal ook theorielessen doorgaan is echter niet aanvaardbaar.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk wordt procesgericht ingevuld en spoort met het didactisch concept van het leerplan (7.4.3). Tijdens en na het uitvoeren van elke opdracht evalueren de leerlingen de eigen prestaties, maar tot het formuleren van verbetervoorstellen komen zij zelden. In de eindresultaten worden, naast de beoordelingen van de praktische opdrachten en de schriftelijke toetsen, ook appreciaties van een aantal algemene en/of vakspecifieke attitudes in rekening gebracht. De evaluatieprocedures en -criteria voor het dagelijks werk en de geïntegreerde proef worden helder naar alle betrokkenen gecommuniceerd. De meeste leraren scheiden de beoordeling van de geïntegreerde proef zorgvuldig van de beoordeling van het jaarwerk. Enkelingen gebruiken dezelfde scores echter twee maal, wat de validiteit van de evaluatiepraktijk in de hele studierichting in gevaar brengt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingenbegeleiding wordt, afhankelijk van het lesonderwerp of de leersituatie, individueel of klassikaal ingevuld. Uitzonderingen niet te na gesproken onderbouwen de leraren het leerproces met zorgvuldig samengesteld cursus- en documentatiemateriaal. De praktische opdrachten worden beschreven in weekwerk- en werkplannen. De organisatie van de geïntegreerde proef wordt toegelicht in een informatiebundel. De individuele leerlingendossiers geven een inzicht in alle, tijdens de realisatie van de proef gebruikte, technieken en uitvoeringsprocedures. Van een diepgaander onderzoek naar de toepassing van specifieke schilders- en decoratietechnieken en/of de eigenschappen van producten en gereedschappen zijn echter nauwelijks sporen vindbaar. Een externe jury bespreekt de leerlingenwerken vier maal per schooljaar om hun slaagkansen te vergroten.
Personeelsorganisatie <i>Opdrachtenverdeling</i>	Bij het begin van elk schooljaar ontvangt de vakcoördinator de ambtsbevoegdheden van de directie. De leerstofcomponenten worden vervolgens met respect voor het geïntegreerd karakter van het leerplan en de competenties van de leraren toegewezen.

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg Vorming</i>	Naast het schoolvademecum ontwikkelt elke vakgroep een vakvademecum dat de praktische en onderwijskundige afspraken, richtlijnen en instrumenten op vakniveau bevat. Daarnaast kan elke vakgroep voorstellen om eigen aandachtspunten aan het prioriteitenplan van de school toe te voegen. Op vakoverstijgende coördinatievergaderingen komen vooral praktisch-organisatorische aandachtspunten aan bod. De meeste leraren volgen jaarlijks meerdere vakgebonden nascholingen. Informatiemateriaal over technische vernieuwingen wordt onderling besproken of doorgespeeld. De didactische professionalisering blijft beperkt tot de deelname aan de intern opgezette studiedagen en leermomenten.
--	---

3.1.1.8 Aardrijkskunde in tso derde graad en in aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2004/029 en 2012/023)

Voldoet

Het aanbod en de evaluatie tonen aan dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau</i>	De leerlingen krijgen alle thema's evenwichtig gespreid over de graad en leerplangericht aangeboden. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen krijgen aandacht, ook deze die in de studierichting Wetenschappen-wiskunde gekoppeld zijn aan de specifieke eindtermen van de pool Wetenschappen. De socio-economische thema's worden met voldoende diepgang aangeboden. De uitwerking van de fysische thema's is sterk gericht op de essentie en het gewenste resultaat, waardoor de opbouw om daartoe te komen eerder beperkt blijft. De aandacht voor geografische informatiesystemen is in alle studierichtingen te gering en in het tso richt men de geografische excursie nog niet in. Leerlingen in Wetenschappen-wiskunde kunnen kiezen om de onderzoekscompetentie via aardrijkskunde te realiseren. De uitwerking ervan beantwoordt aan de verschillende stappen die in de betreffende eindtermen vooropgesteld worden. Uit de evaluatie blijkt dat de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen bereiken.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	In Wetenschappen-wiskunde biedt de school vier graaduren aardrijkskunde aan. Naast de behandeling van de extra leerplandoelstellingen, die het leerplan in dat geval voorziet, bevordert dit de realisatie van de verplichte leerplandoelstellingen door de toename van de beschikbare tijd.
Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De lessen vinden plaats in een vaklokaal dat voorzien is van ICT-uitrusting met projectiemogelijkheid en internettoegang. De vakgroep zet ICT veelvuldig in als ondersteuning van de les. De beschikbaarheid van computers voor leerlingen van niet-informaticavakken is beperkt. Bovendien hypothekeert de vaste roostering ervan het gebruik voor vakken met weinig wekelijkse lestijden. In de kleine lesgroep van Wetenschappen-wiskunde wordt d.m.v. het inzetten van privé-materiaal een inspanning geleverd om ICT-toepassingen te integreren, maar dit is geen aanvaardbare en duurzame oplossing. De school beschikt niet over orohydrografische wandkaarten van de wereld, Europa en België.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	De evaluatie spoort met het aanbod en weerspiegelt daardoor de volledigheid en evenwichtigheid ervan. Een variatie aan vraagvormen, op basis van bronnenmateriaal, toetsen kennis, vaardigheden en inzicht. De vragen zijn leerplangericht en duidelijk geformuleerd. De correctie gebeurt zorgvuldig en de puntenopbouw is transparant.

Leerbegeleiding De leerlingen krijgen de leerinhouden via het onderwijsleergesprek, afgewisseld met leeractieve werkvormen, aangeboden. De projectie van het behandeld bronnenmateriaal ondersteunt het leerproces. De leerlingen kunnen het ook raadplegen via het elektronisch leerplatform en beschikken over een goed gestructureerde cursus en atlas. Ze weten duidelijk wat van hen verwacht wordt. Leerlingen in het tso krijgen niet de mogelijkheden die het leerplan biedt om de onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen via begeleide ICT-opdrachten. De nodige wandkaarten zijn niet permanent en gebruiksvriendelijk ter beschikking. Dit hindert het continue lokaliseren van verschijnselen en het opbouwen van een wereldbeeld.

Preventief

Deskundigheidsbevordering Naast de schoolbrede vormingsinitiatieven m.b.t. algemeen pedagogisch-didactische onderwerpen worden enkele gerichte nascholingen gevolgd. Verder bepalen individuele leerplanstudie en reflectie de professionalisering. De vakgroep functioneert weinig als leergemeenschap.

Overleg

Vorming

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De visie is geënt op het opvoedingsproject. **Doelgerichtheid** De school besteedt dan ook al van voor de invoering van de VOET intensieve aandacht aan diverse items die er momenteel deel van uitmaken. De school streeft er enerzijds naar de VOET via diverse bestaande activiteiten en projecten te realiseren. Anderzijds integreert ze de VOET planmatig in de diverse vakken. Door op geregelde tijdstippen zowel de bestaande activiteiten en de projecten, als de realisatie van de VOET in de vakken te inventariseren, te verdiepen en bij te sturen, tracht de school haar leer- en opvoedingsopdracht waar te maken. Centraal hierbij is de voorbeeldfunctie van de personeelsleden. Uit de grondige inventarisatie van de VOET binnen vakken, projecten en andere initiatieven blijken nauwelijks hiaten in het aanbod en de diepgang.

Beleid De school zorgt voor een breed draagvlak voor de VOET-werking door haar **Ondersteuning** leraren vrij adequaat te ondersteunen. Per cluster zijn er coördinatoren of een directielid aangeduid, soms ondersteund via uren uit het lestijdenpakket voor projecten die het hele schooljaar duren. Voor andere projecten is er compensatie in de taakbelasting. De vakgroepen bespreken de VOET-werking, zoals in het draaiboek bepaald. Het beleid bewaakt de taaklast voor de leraren nog te weinig. De school communiceert geregeld over de VOET- initiatieven met de ouders en de leerlingen.

Beleid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij **Doeltreffendheid** systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijsturingen. Het directieteam bespreekt de rapporten met de resultaten van de evaluatie. Uit de analyse blijkt een goede dekkingsgraad en diepgang in het nastreven van de VOET. De terugkoppeling naar het personeel verloopt nog niet vlot, wat niet optimaal is voor het doorvoeren van bijsturingen.

Beleid Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten **Ontwikkeling** op het vlak van breedte en/of effectiviteit. Het schoolteam werd grondig geïnformeerd over de nieuwe VOET en ondersteund bij het uitwerken van een efficiënte registratieprocedure. Voor een aantal specifieke domeinen volgde een beperkt aantal personeelsleden nascholing. In het professionaliseringsbeleid is er aandacht voor de VOET-werking. De voortdurende instroom van nieuwe leraren remt het bereiken van het voltallige schoolteam echter sterk af.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school werkt hier al verschillende jaren rond met vooral projecten. Het is een sportactieve school met een sportaanbod tijdens de pauzes en na de schooluren. De school biedt ook een half uur extra lichamelijke opvoeding aan. Diverse acties richten zich op sensibilisering rond gezonde voeding en gezondheidsrisico's. De school beschikt over schoolvervoerplannen en leert alle leerlingen veilig en respectvol gebruikmaken van het openbaar vervoer. Op het vlak van veiligheid in en om het schoolgebouw is ze zelf echter geen goed voorbeeld voor de leerlingen (zie 3.1.2 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne).
Uitvoering Socioculturele samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Deze context is als geheel een belangrijke pijler van het pedagogisch project en multiculturaliteit maakt deel uit van de eigenheid van deze school. Tal van vakken leveren een belangrijke bijdrage aan de eindtermen over emoties, het omgaan met eigen ontwikkeling en met relaties. Het omgaan met kunst en cultuur gebeurt via talrijke projecten en extramurale activiteiten. Het bereik en de diepgang van de projecten rond herinneringseducatie zijn voorbeeldig.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten blijken ernstige tekorten.

Organisatie van het welzijnsbeleid.

De instelling beschikt over een jaaractieplan en over een globaal preventieplan dat jaarlijks wordt aangepast. Enkele geanalyseerde risico's moeten hierin echter nog een plaats krijgen. Het globaal preventieplan voorziet onvoldoende financiële middelen om de actiepunten te realiseren. Sommige acties worden om financiële redenen telkens uitgesteld naar de volgende werkjaren.

De preventieadviseur houdt geen jaarlijkse rondgang. De school kan ook geen verslagen voorleggen van een recente rondgang van de preventieadviseur-geneesheer van de externe dienst. Er is geen traditie met betrekking tot het analyseren van ongevallen en incidenten.

De bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving.

Sommige lokalen voldoen niet meer aan de huidige bewoonbaarheids- en comfortvereisten. Enkele klaslokalen zijn te klein in verhouding tot het aantal leerlingen dat er les in volgt. Sommige secretariaatsmedewerkers zijn klein gehuisvest. In enkele lokalen ontbreekt het aan daglicht en/of aan verluchtingsmogelijkheden. In een kleedkamer is er geurhinder. Een aantal leslokalen kan onvoldoende verwarmd worden. In enkele lokalen, zoals in een leerlingenrefter, bladdert de verf af van de muur. Niet alle gebouwen zijn toegankelijk voor personen met een beperkte mobiliteit.

In de instelling stellen zich ook een aantal tekorten ten aanzien van de veiligheid. In een aantal gangen, lokalen en op de speelplaatsen is er struikelgevaar. Tijdens een rondgang door de vestigingsplaatsen zijn op verschillende plekken oneffenheden, verzakkingen, losliggende tegels, losliggende snoeren, uitstekende baren en niet-gemarkeerde hoogteverschillen vastgesteld. In bepaalde gevallen is de trapleuning of balustrade onvoldoende hoog. Waar nodig is niet altijd een tweede trapleuning aangebracht. De lampen zijn niet overal met armaturen afgeschermd. In een raam van een klaslokaal en in een wand op een speelplaats is het glas gebroken. Op een speelplaats parkeren auto's.

Er kunnen ten aanzien van de evacuatie een aantal gebreken opgemerkt worden. In een refter, een chemielokaal, een didactische keuken en enkele klaslokalen zijn geen brandinstructies aanwezig. De noodzakelijke pictogrammen zijn op sommige plaatsen voor optimalisering vatbaar. Enkele nooduitgangen zijn gesloten. In enkele gebouwen ontbreekt een noodverlichting.

De vigerende reglementering met betrekking tot de brandveiligheid en de veiligheid van de elektrische installaties wordt niet nageleefd. De brandweerverslagen van drie vestigingsplaatsen (dd. 05/06/2005 06/07/2005 en 19/09/2005) zijn inmiddels verlopen en vermelden ernstige tekorten. De brandpreventiedienst (verslag van 06/07/2005) betreurt uitdrukkelijk de nalatigheid van de verantwoordelijken omdat er geen rekening werd gehouden met hun vorig rapport (dd. 21/04/1998). Het gebouw aan de Bertauxstraat voldoet volgens de brandpreventiedienst niet aan de gestelde eisen en is ongeschikt als schoolinrichting. De school heeft tot op heden nog te weinig gevolg gegeven aan de opmerkingen uit sommige verslagen.

Het keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie van de Bertauxlaan (dd. 20/09/2005) is verlopen en vermeldt ernstige inbreuken. Volgens de laatste keuringsverslagen (dd. 06/11/2012 en 02/10/2012) voldoen de elektrische hoogspanningsinstallaties niet.

De controleorganismen verzochten de school om de overtredingen 'zonder verwijl' aan te pakken. Ook die tekortkomingen zijn nog niet allemaal verholpen.

Voor de vestigingsplaats aan de Verheydenstraat kan de school niet aantonen dat ze over de wettelijk voorziene verslagen en keuringsattesten in verband met brandveiligheid en elektrische installaties beschikt. Ze kan er bovendien geen controle van de brandblustoestellen voorleggen.

De school kan niet aantonen dat elke verwarmingsinstallatie binnen de noodzakelijke termijn wordt nagekeken en kan niet van elke stookoliereservoir een conformiteitsattest voorleggen. Enkele stookplaatsen doen dienst als bergruimte: er zijn brandbare materialen opgeslagen die het normaal functioneren hinderen.

Ook ten aanzien van het milieu voldoet de school niet aan alle vereisten. Volgens de preventieadviseur kunnen er van twee vestigingsplaatsen geen milieuvergunningen worden voorgelegd. De school beschikt niet voor elke vestigingsplaats over een geactualiseerde asbestinventaris die ondertekend is door de preventieadviseur-geneesheer.

De gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

De sanitaire installaties zijn niet overal ingericht conform de regelgeving. Sommige toiletten staan rechtstreeks in verbinding met de arbeidsplaats. Niet alle toiletten voor mannen en vrouwen zijn gescheiden. Enkele urinoirs zijn niet afgescheiden door zijschotten. De voorzieningen om de handen te wassen voldoen niet altijd of ontbreken soms.

Uit alle hogervermelde elementen blijkt dat de school niet beschikt over een dynamisch werkend risicobeheersingssysteem. Er zijn onvoldoende actieplannen om de tekorten weg te werken. De externe controle instanties en de onderwijsinspectie wezen in de voorbije jaren herhaaldelijk op de tekorten, maar tot op heden kunnen onvoldoende verbeterpunten worden vastgesteld.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school kent een voortdurende instroom van nieuwe personeelsleden en schenkt veel aandacht aan haar aanvangsbegeleiding. Daartoe blijft ze consequent lestijden besteden aan de collegiale en professionele begeleiding van nieuwe leraren en stagiairs. De mentor volgde opleiding en krijgt van de schoolleiding een duidelijk mandaat om de aanvangsbegeleiding te coördineren. De klemtoon voor de aanvangsbegeleiding ligt op een gedeelde verantwoordelijkheid van diverse schoolactoren. Er zijn niet alleen de ankerpunten en de directeurs per vestigingsplaats, maar indien mogelijk duidt de school ook een ervaren vakcollega aan als peter of meter voor elke nieuwe leraar. De opdrachten van de mentor en de meter/peter zijn duidelijk omschreven en breed gecommuniceerd.
- Ondersteuning** Beginnende leraren worden ondersteund aan de hand van een overzichtelijk vademecum, dat zowel organisatorische als praktische informatie bevat. Op het digitale communicatieplatform is daarnaast alle relevante informatie over pedagogische aspecten van de schoolwerking beschikbaar. Het gefaseerde traject aanvangsbegeleiding loopt over één schooljaar en omvat de onderdelen wegwijsbegeleiding, werkbegeleiding en leerbegeleiding. Het doel is de beginnende leraren in een sfeer van vertrouwen zelfredzaam te maken en hen gefaseerd de 'huisstijl' en de specifieke werking van de school te leren kennen. Via het programma aanvangsbegeleiding gaat er veel aandacht naar pedagogische, didactische en organisatorische aspecten.
- Doeltreffendheid** Naast tussentijdse overleg- en reflectiemomenten worden ook lessen bijgewoond door de mentor. Elke beginnende leraar kan hierbij rekenen op een motiverend feedbackgesprek en een uitgebreid verslag met werkpunten. De mogelijkheden voor collegiale visitatie zijn nog beperkt. Tijdens het begeleidingstraject is er voldoende aandacht voor de progressie die de beginnende leraar maakt. Tussentijds en op het einde van het traject gaat er aandacht naar effectmeting en evaluatie via klasbezoeken door de vestigingsdirecteurs. De mentor neemt uitsluitend een coachende functie op, de directie de evaluerende. Na elk klasbezoek krijgen de beginnende leraren gedetailleerde feedback, die zij al dan niet bespreken met de mentor. Het beleid gaat niet altijd voldoende na of de nieuwe leraar ook voldoet op vakniveau en verwacht onrechtstreeks dat dit gebeurt via de peter/meter. De vakgebonden aanvangsbegeleiding is echter minder structureel uitgewerkt en de verwachtingen zijn op dat vlak niet concreet geformuleerd. Ook al heerst er op de school een collegiale ondersteunende cultuur met betrekking tot nieuwe leraren, toch geven vakcoördinatoren en collega's aan dat het steeds opnieuw moeten opvangen van nieuwe vaktitularissen belastend werkt. Nieuwe leraren, zowel beginnende als ervaren, blijken tevreden te zijn over de inloopondersteuning. Toch vinden ze dat hun integratie in de school met zijn verschillende vestigingsplaatsen niet altijd even vlot verloopt. Zij appreciëren de stimulerende inbreng van de mentor en de vlotte informele contacten met de meeste collega's, maar ervaren hun lesopdracht uitgebreid met toezichten, plage- en wachturen en als belastend.

De mentor onderzoekt de doeltreffendheid en de effecten van de aanvangsbegeleiding. Op het einde van het begeleidingstraject worden de starters uitgenodigd om de kwaliteit van de verschillende initiatieven uitgebreid te evalueren met het oog op bijstellingen. Verder maken de meeste beginners dan ook een SWOT-analyse over hun eigen functioneren waarop zij uitgebreid feedback krijgen. Ook de mentor evalueert het eigen functioneren aan de hand van zelfreflectie.

Ontwikkeling Het schoolbeleid en de mentor zijn er zich van bewust dat de aanvangsbegeleiding nog kan verbeteren, zoals de mogelijkheid voor een verkort inlooptraject voor wie in de loop van het schooljaar een lesopdracht aanvaardt en voor de begeleiding van interimarissen. De school verhoogt de expertise met betrekking tot de aanvangsbegeleiding via het professionaliseren van de mentor, die via intervisie ook aanhoudend op zoek is naar verfijnings- en bijstellingsmogelijkheden. Ondanks de enthousiasmerende aanpak van de aanvangsbegeleiding en de vlijmscherpe analyse van de knelpunten, slaagt het schoolbeleid er momenteel onvoldoende in om de uitstroom van (beginnende)leraren onder controle te houden.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Uit de praktijk blijkt dat men een continue evaluatie beoogt van kennis, vaardigheden en attitudes om de leerling tijdig aan te geven waar hij staat in het leerproces en als basis voor eventuele remediëring. De leerplangerichtheid van de evaluatie wordt als vanzelfsprekend beschouwd. De school hanteert geen geschreven visie op de evaluatiepraktijk waarin deze elementen van doelgerichtheid geëxpliciteerd worden. Bij de attestering van de leerlingen wil men toekomst- en leerlinggericht oordelen om het (verder) opbouwen van leerachterstand te beperken.

Ondersteuning De school stelt een uitgebreid vademecum ter beschikking van de leraren. Daarin zijn de afspraken voor de praktische uitwerking van de evaluatie vastgelegd en gedetailleerd uitgeschreven. Ze betreffen o.a. de evaluatievorm (permanente evaluatie of dagelijks werk en examens), de diverse types toetsen, de frequentie van de bevraging, de quotering van de attitudes, de gewichten van de diverse componenten. De inhoudelijke invulling ervan wordt toevertrouwd aan de vakgroepen. Ze worden daarbij niet aangestuurd door richtlijnen om de kwaliteitskenmerken van een betrouwbare en transparante evaluatie in te bouwen. Voor het praktische verloop van de delibererende klassenraden is er een stappenplan uitgewerkt.

Doeltreffendheid De betrouwbaarheid van de scores die per vak aan de begeleidende en delibererende klassenraden worden voorgelegd, blijkt sterk wisselend te zijn. In de volgende zes alinea's worden de belangrijkste redenen daarvoor aangegeven.

Er zijn afspraken over de wijze waarop en de gewichten waarmee attitudes opgenomen worden in de scores. Afhankelijk van de onderwijsvorm en de graad varieert het gewicht ervan tussen 6 % en 30 % van het jaartotaal voor een vak. Tot en met het schooljaar 2012-2013 werd de score ervan vooral bepaald door algemene attitudes, zodat het jaartotaal mogelijk een weinig betrouwbare maatstaf werd van de mate waarin de leerling de leerplandoelstellingen bereikte. Vanaf het huidige schooljaar is er een invulling met 'vakgebonden leerattitudes'.

Deze variëren per vakkencluster en sluiten in een aantal gevallen aan bij het leerplan. In andere gevallen blijven het soms louter randvoorwaarden die het bereiken van de leerplandoelstellingen ondersteunen.

De strikte verwerking van het gewicht van de attitudes in elk rapport laat weinig marge over om de evaluatie maximaal af te stemmen op de leerplandoelstellingen die binnen de betreffende rapportperiode aan bod kwamen. Mogelijk draagt dit bij tot de aanzienlijke verschillen die er in een aantal vakken zijn tussen de behaalde scores voor het dagelijks werk en de examens.

Een belangrijk gedeelte van de afspraken wordt ervaren als top-down beslissingen en dwingend. Het is voor de vakgroepen onduidelijk waar marge is om de evaluatie meer af te stemmen op de noden en de mogelijkheden van het vak en of waar wijzigingen in de afspraken om daartoe te komen, mogelijk zijn.

In heel wat gevallen is de bevraging niet valide omdat ze te weinig uitgaat van de leerplandoelstellingen. Daardoor komt o.m. het echte evalueren van vaardigheden te weinig aan bod.

Bij de correctie van de toetsing staat het aantal toegekende punten soms niet in verhouding tot de juistheid van het geformuleerde antwoord, maar wordt dit overgewaardeerd.

De zelfevaluatie over de evaluatiepraktijk wordt aangestuurd, maar dit betreft vooral een controle op het naleven van de afspraken en geen reflectie over de inhoudelijke kwaliteit van de evaluatie en de betrouwbaarheid van de scores.

Vanaf dit schooljaar worden de algemene attitudes los van de resultaten voor de vakken geëvalueerd en omgezet in een letterscore. Ook hier is de wijze waarop de score moet tot stand komen in detail omschreven. De rapportering via een lettercode bevat evenwel weinig informatie over de aanleiding ervoor.

De delibererende klassenraad hanteert de behaalde resultaten en de informatie uit het leerlingendossier vooral om op basis van het leerlingenprofiel een attest toe te kennen. De kans op een mogelijk vervolgtraject primeert daarbij op de deliberatievraag of de leerling in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen, heeft bereikt en aldus bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten. Door de soms overgewaardeerde scores die worden voorgelegd en de milde deliberatie waarbij leerlingen met een aanzienlijk aantal tekorten toch als geslaagd worden beschouwd, reikt de school een aantal getuigschriften en diploma's uit aan leerlingen die de onderwijsdoelstellingen onvoldoende bereiken.

Hoewel het mogelijk vervolgtraject een belangrijke rol speelt bij de attestering, wordt slechts aan een minderheid van de leerlingen een schriftelijk advies meegedeeld. Soms voelt men zich daarvoor te onzeker over de mate waarin men de leerling echt kent. Systematisch geeft men enkel schriftelijk advies voor de structuuronderdelen die de school zelf aanbiedt. Met de andere mogelijkheden heeft de klassenraad te weinig voeling om een oriëntering aan te geven. De oriëntering van de leerling wordt wel mondeling besproken op de oudercontacten. Hoewel men op deze wijze bijna alle ouders bereikt, blijven heel wat leerlingen zitten in studierichtingen die in mindere mate beantwoorden aan hun competenties of interesses. Zo behaalt bijvoorbeeld minder dan de helft van de leerlingen die de A-stroom met een A-attest verlaat ook een A-attest in het eerste leerjaar van de tweede graad.

Minder dan in vergelijkbare scholen schrijven afgestudeerden in aan een hogeschool of universiteit. Ook het studiesucces na het eerste academiejaar ligt aanzienlijk lager dan gemiddeld.

Ontwikkeling Evaluatie is een aandachtspunt van de school. Op de pedagogische studiedagen kwam het evalueren al uitvoerig aan bod. Via de directieraad werd de attitudebeoordeling bijgestuurd en in de vakgroepen was er inbreng van de pedagogische begeleiding. Uit de doorlichting blijkt dat dit nog niet leidt naar een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk. Er is een aanzienlijk onevenwicht tussen enerzijds de talrijke procedures en de tijdsinvestering die deze vergen en anderzijds de doeltreffendheid van de leerlingenevaluatie. De school evalueert zelf haar leerlingenevaluatie niet vanuit dit oogpunt. Ook de attesteringsgegevens en bijhorende (mondelinge) adviezen worden onvoldoende geanalyseerd en leiden hierdoor niet tot bijstellingen van de evaluatie-, begeleidings- en attesteringspraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Tot 1 september 2013 berustte de schoolleiding in handen van een 'directeur algemeen beleid' met een lange staat van dienst. Vanaf 1 september 2013 is hij voltijds vrijgesteld om de functie van algemeen directeur (ALDI) van de inrichtende macht op zich te nemen. Een adjunct-directeur is als zijn vervanger aangeduid.

De 'directeur algemeen beleid' is verantwoordelijk voor de algemene leiding van de school en wordt bij de uitoefening van zijn taken bijgestaan door vier adjuncten. Het directieteam vergadert in principe wekelijks. Elke adjunct-directeur of 'vestigingsdirecteur' is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur op een vestigingsplaats van de school. Het opdrachtenpakket van het directieteam wordt deels complementair, deels overlappend ingevuld en nader toegelicht in een 'functiebeschrijving voor leidinggevendenden'.

De praktisch-organisatorische invulling van het schoolleven krijgt veel aandacht. In tal van ondersteunende documenten zijn procedures en richtlijnen opgenomen die het vlotte verloop van elke schooldag moeten verzekeren. Het schoolvademecum en de vademecums die op niveau van de vakgroepen zijn ontwikkeld, moeten de leraren helpen om de vele afspraken vlot aan het eigen functioneren te linken. In de praktijk blijkt evenwel dat dit niet altijd het geval is. De meeste documenten worden via een digitaal schoolplatform ter beschikking gesteld van het personeel. Naast het platform ondersteunen weekkalenders, valven en mededelingen via e-mail de interne communicatiestroom. Het personeelsbeleid is gecentraliseerd op niveau van de inrichtende macht en wordt aangestuurd door de ALDI.

Visieontwikkeling De schoolvisie is geënt op het opvoedingsproject van de inrichtende macht. Het Sint-Guido-Instituut wil een christelijk geïnspireerde, Nederlandstalige school van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn die bijdraagt tot de evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling van de jongeren. De school wil haar leerlingen oriënteren in de samenleving en hen daarvoor de nodige kennis, vaardigheden en leefhouding aanreiken. Toch kennen veel leerlingen van het Sint-Guido-Instituut een problematische studieloopbaan in verhouding tot de Vlaamse en de Brusselse referentiewaarden. Het studierendement in het vervolgonderwijs scoort eveneens zwak.

De toepassing van die visie binnen de verschillende beleidsdomeinen en de brede gedragenheid ervan bewaken, behoort tot de opdrachten van het directieteam. De schoolvisie wordt geconcretiseerd en geactiveerd aan de hand van het schoolreglement, de vademecums en een prioriteitenplan.

Besluitvorming De directie communiceert en onderhandelt over beleidsaspecten in de decretaal voorgeschreven organen. Om de besluitvorming transparant te laten verlopen, de betrokkenheid van het korps te vergroten en de gezamenlijke doelgerichtheid te versterken doet zij daarnaast ook een beroep op interne overleg- en informatiestructuren.

Een directieraad, waarin verkozenen uit alle personeelsgeledingen zetelen, adviseert het directieteam bij de besluitvorming aangaande zowel organisatorische als pedagogische thema's. De bevoegdheden, de samenstelling en de werking van deze raad worden uitgebreid beschreven in het vademecum. De vakcoördinatoren vervullen een spilfunctie in de communicatie tussen het beleid en het personeel. Zij leiden de vakvergaderingen en worden belast met een aantal beleidsondersteunende taken die worden toegelicht in een

functiebeschrijving.

De algemene personeelsvergaderingen en diverse thematische werkgroepen moeten ertoe bijdragen dat elk personeelslid kansen krijgt tot informele en formele participatie.

Alle interne overlegorganen en werkgroepen ten spijt verloopt de besluitvorming weinig transparant (in het doorlichtingsverslag van 2005 wordt hier al op gewezen). Heel wat personeelsleden ervaren het schoolbeleid dan ook als sterk sturend en top-down georiënteerd. Door het gebrek aan een gedeelde visie op kwaliteit mist de ondersteuning van leer- en ontwikkelingsprocessen bovendien een gelijkgerichte focus of structuur. De school blijft o.a. daardoor de verwachtingen van de overheid onvoldoende invullen.

De verdeling van de uren die geen lesuren zijn worden niet helder naar het personeel gecommuniceerd. Er zijn ook niet altijd functiebeschrijvingen uitgeschreven voor opdrachten die op basis van uren voor 'bijzondere pedagogische taken' worden gecreëerd. Door de toekenning van heel wat wacht- en plage-uren, in combinatie met complexe onderwijsopdrachten, loopt de werkdruk soms op.

Talenbeleid De school is zich sterk bewust van haar context en ze investeert al jaren in de ontwikkeling van een visie, beleid en de innovatieve uitwerking van initiatieven die concreet op deze context inspelen. De school trekt hierbij duidelijk de kaart van een vergaand talenbeleid, extra taallessen en gerichte remediëring op het vlak van taal. Dankzij een interdisciplinaire samenstelling van het taalteam en door verschillende ondersteunings- en professionaliseringsinitiatieven slaagt men er in een groot draagvlak te creëren. Heel wat leraren zijn ook duidelijk betrokken bij de uitwerking van een taalgericht vakonderwijs. Toch worden een aantal maatregelen (zoals het doortrekken van het posterproject na de eerste graad) top-down doorgevoerd. De ondersteuning van Nederlands en de moderne vreemde talen als leergebieden is zwak omwille van een gebrek aan leermiddelen en niet aangepaste lesgroepen. De doelstellingen van het talenbeleid zijn voldoende duidelijk en meetbaar geformuleerd om evaluatie en bijsturingen mogelijk te maken. De school kan via effectmeting aantonen dat heel wat doelen bereikt worden op voorwaarde dat doelen en acties niet met elkaar verward worden. Ondanks al deze structuren en inspanningen blijft de taalvaardigheid van heel wat leerlingen zwak.

Kwaliteitszorg In haar prioriteitenplan formuleert de school verwachtingen en intenties voor haar werking op korte, middellange en lange termijn. De vele aandachtspunten worden echter nog niet systematisch omgezet naar meetbare doelstellingen die - na een evaluatieronde - tot concrete verbeterinitiatieven op school-, leraren- en leerlingenniveau leiden.

Dat aan de vakgroepen en thematische werkgroepen wordt gevraagd om eigen prioriteiten te formuleren en/of beleidsprioriteiten naar de eigen werking te vertalen, is een aanzet om op termijn tot de ontwikkeling van een breed gedragen kwaliteitszorgsysteem te komen.

De school verzamelt weinig gegevens over de leerprestaties, de studieresultaten in het vervolgonderwijs en de tewerkstelling van haar afgestudeerden. Dat betekent niet dat het beleid geen inspanningen doet om een beter zicht te krijgen op de schoolwerking en het rendement van allerlei acties. Verschillende onderwijsparticipanten worden over uiteenlopende onderwerpen bevraagd. Omdat nogal wat initiatieven ad hoc of met onvoldoende coherentie tot stand komen, genereert de kwaliteitszorg voor een aantal onderwijskundige processen niet het beoogde effect.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het begeleiden van de nieuwe leraren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het aansturen en opvolgen van de formele vakgroepwerking.
- Het verderzetten van het talenbeleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bewaken van het spanningsveld tussen het onderwijspeil en de zorg voor leerlingen.
- Het materieel ondersteunen van de leerplanrealisatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het evalueren van de leerlingen.
- Het adviseren bij de studiebekrachtiging.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het aansturen en opvolgen van de leerplanrealisatie.
- Het bevorderen van de transparantie en participatie bij de besluitvorming.
- Het afstemmen van het onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie op het pakket uren-leraar.
- Het bewaken van de taaklast van het personeel.
- Het uitbouwen van een overkoepelend kwaliteitszorgsysteem.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor Nederlands voor anderstalige nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor Nederlands in de eerste graad A-stroom.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor huishoudkunde in de eerste graad in de beroepsvoorbereidende leerjaren Decoratie - Verzorging-voeding en Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor aardrijkskunde in tso tweede graad in de studierichtingen Bouwtechnieken, Handel, Sociale en technische wetenschappen en Toerisme.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor schilderen en decoratie in bso derde graad in de studierichting Schilderwerk en decoratie.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

ONGUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
OKAN Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers	Nederlands voor nieuwkomers	
Graad 1 A	Nederlands	
Graad 1 Decoratie - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 2 ASO Economie		economie
Graad 2 TSO Bouwtechnieken	aardrijkskunde	
Graad 2 TSO Handel	aardrijkskunde	
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 2 TSO Toerisme	aardrijkskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen		economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde		economie
Graad 3 BSO Schilderwerk en decoratie		schilderen en decoratie

- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk Diepers de inspecteur-verslaggever	Pieter VANDERMOT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van 60 kalenderdagen na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **16 september 2016**.